

Preek over 1 Petrus 1:3

- Neede, 27 april 2025
- Kees van Dusseldorp
- Octaaf van Pasen
- Belijdenis en doop
- Serie: Leven vanuit Pasen – deel 1

Thema: Levende hoop!

Liturgie:

Votum en groet

Opwekking 44 Geprezen zij de Heer die eeuwig leeft

Verbondsvernieuwing – 1 Petrus 2:11-17 (3:8-9)

Zingen: Ik dank U voor het leven – Psalm Project – begeleiding piano & zang

Gebed

Lezen: 1 Petrus 1:1-21

Kindermoment

ELB 262 Uw Woord is een lamp voor mijn voet – begeleiding piano

Preek 1 Petrus 1:3 Levende hoop!

Psalm 138 (DNP) Ik loof U, HEER, met hart en ziel

Inleiding doop

Opwekking 428 Genade zo oneindig groot – begeleiding piano

Gebed

Doop

NLB 415 (aangepast)

Gebed

Psalm 149:1,2 (LvdK) Halleluja, laat opgetogen!

Collecte

NLB 416 Ga met God en Hij zal met je zijn

Zegen

Gemeente van Christus,

\*\*

Straks wordt Nordin gedoopt. Veel mensen die hier zijn, zijn gedoopt. Als kind of als volwassene. Niet iedereen. Een interessante vraag is natuurlijk: verandert er iets als je gedoopt wordt? Zijn gedoopte mensen anders dan niet-gedoopte mensen? Zo ja, waarin dan? En zo nee, waarom doen we dat dan hier in de kerk? Wat heb je er dan aan?

Laat het duidelijk zijn: het gaat niet om het dopen zelf. Dat is geen magische handeling of zo. Nordin krijgt straks een plens water over zijn hoofd. In sommige kerken gaan mensen zelfs helemaal kopje onder in een bad voorin de kerk. Of in een rivier. Maar even plat gezegd: over een halfuurtje is al dat water wel weer opgedroogd. In die zin maakt dopen dus geen enkel verschil: er verandert niets zichtbaar.

Toch is dat niet het hele verhaal. Want dat dopen staat ergens voor. Het is een teken dat jij bij Jezus hoort. Dat je een kind van God bent. Dat Nordin zich laat dopen, betekent dat hij in Jezus gelooft. En een kind van God wil zijn. En dat maakt wel verschil!

Afgelopen vrijdag hebben veel mensen een lintje gekregen van de koning. In de gemeente Berkelland waren dat acht mensen. Een koninklijke onderscheiding. Zijn mensen met een lintje andere mensen dan mensen zonder een lintje? Veranderen ze door de koninklijke onderscheiding? Nee, niet echt. En toch heeft het betekenis. Dat lintje staat ergens voor: waardering voor iemands inzet voor de samenleving. Dat wordt voor iedereen duidelijk. En dat is het belangrijkste: dat mensen zich inzetten voor een ander.

Zo heeft gedoopt worden ook wel degelijk betekenis. Het staat ergens voor. Voor iedereen wordt duidelijk dat Nordin bij Jezus hoort. God heeft hem daartoe geroepen. En Nordin is daarop in gegaan. En wordt dus gedoopt.

Het verschil tussen gedoopt en niet gedoopt is dus niet het belangrijkste. Maar wel het verschil tussen geloven in Jezus of niet geloven in Jezus. Dat verschil kun je op verschillende manieren onder woorden brengen. In lijn met wat we uit de Bijbel hebben gelezen, zet ik 'hoop' centraal. Wie in Jezus gelooft, die heeft altijd hoop. Als een vlammetje dat nooit uitgaat, leeft er hoop in je hart. Hoe je omstandigheden ook zijn. Zelfs bij diep verdriet, ernstige ziekte en zelfs als je leven op het einde loopt: iemand die in Jezus gelooft, is een mens die altijd hoop heeft. 'Door Jezus heeft God ons levende hoop gegeven', schrijft Petrus in zijn brief.

\*\*

Hoop, wat is nu hoop? Is dat belangrijk voor mensen? Volgens paus Franciscus wel. Gisteren is hij begraven. De laatste jaren van zijn leven heeft hij het thema 'hoop' centraal gesteld. In preken, toespraken, brieven en boeken. Afgelopen december kwam zijn levensbeschrijving uit, door hemzelf geschreven. Het boek heeft als titel 'Hoop'. Zijn laatste preek van afgelopen paaszondag ging over hoop. 'In het hart van ieder mens woont hoop,' zei hij. 'Iedereen weet ook wat het is om ergens op te hopen. En wat voor kracht hoop geeft. Tegelijk is er altijd de teleurstelling, de onzekerheid. En is het soms heel lastig om hoop vast te houden en hoopvol te blijven bij alle ellende.' 'Maar', zei de paus, 'hoop is geen illusie. Hoop stelt niet teleur. Want hoop is het gevolg van het werk van Jezus Christus. Het geloof in Jezus zorgt ervoor dat de hoop blijft branden.'

Wat is hoop? Het is nog niet zo gemakkelijk om dat precies te beschrijven. Hoop is je richten op iets anders, iets wat er nog niet is, maar waar je vertrouwen in hebt dat het komt. Als je in het ziekenhuis ligt, hoop je op beterschap. Als je gaat trouwen, hoop je op geluk. Als je aan een baan begint, hoop je op voldoening en een goed salaris.

Als ik het zo zeg, dan blijft er in hoop toch altijd iets onzekers zitten. Soms is je hoop gegrond op feiten en statistieken. 'Deze medicijnen helpen 90% van de patiënten.' Dan mag jij inderdaad hopen dat het jou ook helpt. Maar 100% garantie is er niet. Soms is hoop gebaseerd op een diep gevoel: 'Ik ben hoopvol: volgende week fiets ik weer rondjes door de omgeving.' Ook al is er niemand die dat kan voorspellen. 'Ik hoop dat ik gelukkig word' dat klinkt niet erg overtuigd.

En toch is hoop meer dan een onzekere verwachting. Het is ook geen optimisme. Het is evenmin een positief karakter. Hoop is iets waar jij op vertrouwt. Iets wat jou is toegezegd. Iets wat jou is beloofd. Waar jij niet aan twijfelt. Wat jou de kracht geeft om het vol te houden. Het is je houvast waar je naar toe leeft. Het is een innerlijke kracht. Een motivatie om te leven.

Wat is je hoop? Je houvast? Je oriëntatie? Een mens zonder hoop is een leeg mens. Hoe triest is het als je alle hoop verloren hebt. Kortom: hoop is belangrijk voor iedereen. Het is goed om daarover na te denken. En na te gaan waarop je hoop gebaseerd is. Welke beloften jou gedaan zijn, zodat jij daar terecht op hoopt.

\*\*

Als het in de Bijbel gaat over hoop, dan is er helemaal geen sprake van enige onzekerheid. Het gaat juist om iets waar je echt zeker van bent. 'Hoop is als een anker' staat er in de Bijbel. Misschien ken je dat wel: de symbolen van hoop, geloof en liefde: een ankertje, een kruisje en een hartje. Hoop is een anker. Een anker geeft houvast, je trekt je eraan op. Met een anker weet je dat je niet wegdrijft en kapot slaat. Maar dat je de storm en de golven kunt doorstaan.

We hebben een stukje van een brief van Petrus gelezen. 'God heeft ons een levende hoop gegeven door Jezus', schrijft hij. En wat die hoop inhoudt, daar schijft hij ook het nodige over. Er ligt een erfenis in de hemel op jullie te wachten, schrijft hij. De redding aan het einde van de tijd. Jullie hoop is op God gericht. Op het vooruitzicht dat je – net als Jezus – door de dood heen eens zult opstaan uit de dood.

Dat is de grootste cirkel die je kunt trekken. Hoop op het leven na de dood. Dat gebeurt in de Bijbel heel vaak als het over hoop gaat. Het gaat dan over de toekomst. Over het leven na de dood. Kun je daar iets over weten dan? Daar hebben we toch geen harde informatie over?

Toch wel, zegt Petrus. Want Jezus is uit de dood opgestaan. En daarom is onze hoop een gegronde verwachting. Een belofte. Een toezegging van de God die hemel en aarde maakt heeft.

Ja, dat kan Petrus wel zeggen, dat Jezus opgestaan is uit de dood. Maar is dat wel echt gebeurd? Dat kan toch helemaal niet?

Ik snap wel dat je dat zegt. Mensen die sterven, worden niet meer levend. Dat is biologisch onmogelijk. En toch is er één uitzondering. Dat is Jezus. Waarom ik dat geloof? Omdat honderden mensen Hem in levende lijve hebben gezien en gesproken na zijn opstanding. Omdat we weten dat Jezus er veel moeite voor moest doen om zijn leerlingen ervan te overtuigen dat Hij echt was opgestaan: ze hebben het echt niet zelf verzonnen. En omdat ik geloof dat als er God bestaat, dat die God dan natuurlijk sterker dan de dood moet zijn. Een beetje oneerbiedig gezegd: Wat voor God zou God zijn als Hij niet sterker zou zijn dan de dood? Ik geloof het ook, omdat Jezus het van tevoren had beloofd. En alles wat Hij beloofd heeft, is altijd uitgekomen. En ik geloof het, omdat ik zie en merk dat Jezus nog steeds leeft is. Zijn missie van vrede en vrijheid, van liefde en rechtvaardigheid voor de mensen en de mensheid gaat nog steeds door.

Weet je, Petrus, de schrijver van deze brief, was een van die leerlingen die Jezus zagen sterven aan het kruis. Alle hoop was uit hem weggeslagen toen hij dat meemaakte. Toen Petrus Jezus weer ontmoette na zijn opstanding, kostte het hem veel moeite om het te geloven. Maar toen hij het eenmaal doorhad dat Jezus echt was opgestaan, toen veranderde ook echt alles. Kun je je dat voorstellen? Deze brief zal een jaar of twintig later geschreven zijn. En nog spat zijn enthousiasme eraf: door de opstanding van Jezus, heb ik hoop gekregen. Echte hoop! Wij leven met levende hoop! Omdat Jezus de dood heeft overwonnen, zullen wij, die in Hem geloven, niet meer definitief doodgaan. Vorige week hebben we Pasen gevierd. Het feest van de opstanding van Jezus uit de dood. Als je dat gelooft, dan verandert het leven toch? Dan ontstaat er toch een diepe hoop? Dat zelfs de dood je niet pakken kan! Dat je eeuwig leven zult!

\*\*

Het zijn grote woorden. Dood en leven. Sterven en opstaan. De toekomst en de eeuwigheid. Is het je te groot? Te vaag? Te veel voor de toekomst, waar je je toch liever nog niet mee bezig houdt?

Let op, Petrus schrijft over een 'levende' hoop. De hoop die een christen heeft, is niet alleen voor de toekomst. Maar juist iets waar je vandaag ontzettend veel aan hebt. Het maakt nogal uit of je in hoop leeft of niet. In het stukje dat we gelezen hebben, werkt Petrus dat ook uit. Zal ik een paar dingen noemen?

Als christen heb je een levende hoop op Jezus. Daarom houd je het vol, ook als het tegenzit. Daarom kun je geduld opbrengen, ook als je niet direct krijgt wat je wilt. Daarom kun je het hebben als je tegengewerkt wordt. Of als niemand het met je eens is. Jij weet immers dat God je recht zal doen. Dat Hij het eens goed zal maken. En als jij tijdens je leven op aarde niet allemaal krijgt zoals je wilt, nou je leven duurt langer dan je tijd op aarde. Je hebt geen haast, je hebt de eeuwigheid. Daarom kun je zelfs hoopvol sterven.

Als christen heb je een levende hoop op Jezus. Je weet waar Hij mee bezig is: met zijn programma van vrede en recht, van vrijheid en liefde. En omdat je van Hem houdt, zet jij je daar ook voor in. Je zet je in voor een ander. Ook als die je misschien niet terug kan betalen. Of als die het er zelf naar gemaakt heeft dat hij in de ellende zit. Jij bent niet bang om de waarheid onder ogen te zien. Om leed en onrecht te benoemen. Om in actie te komen. Zelfs als je alleen maar ondankbaarheid en gemopper ondervindt. Of nog erger: tegenwerking of vervolging.

Als christen heb je een levende hoop op Jezus. Daarom zoek je contact met Hem. Door te bidden. Voor jezelf en voor anderen. Voor de kerk en voor de wereld. Door naar de kerkdiensten te gaan en over Hem te horen. Want inderdaad, je kunt de hoop kwijtraken. Door wat je meemaakt. Door wat mensen doen, zelfs christenen. Je voelt je niet altijd hoopvol. Misschien ervaar je soms een tijd geen hoop. Daarom heb je het nodig om de woorden van Jezus steeds weer te horen. Om te horen dat Hij gestorven is om jou te verlossen. Opgestaan is uit de dood om jou te redden. En op aarde aan het werk is met zijn programma.

\*\*

Zeg nu nog maar eens, dat dit geen verschil maakt. Een levende hoop:  
je houdt het vol ondanks alles,  
je zet je in voor het goede, wat het ook kost en  
je zoekt steeds weer liefde en kracht bij Jezus.

Die hoop begint bij het feit van de opstanding van Jezus uit de dood. Die hoop wordt in je geboren als je gelooft dat Jezus je redder is. Die hoop wordt een vlam in je hart die nooit dooft. Dat merk je in de praktijk. Bij sommigen door hun woorden. Bij anderen door hun geduld. Of door hun belangstelling. Of hun gastvrijheid. Of hun acties. Nee, dat gaat niet perfect. Gelovigen zijn meestal geen betere mensen dan ongelovigen. Vaak is er veel werk aan de winkel om hoop te houden en hoopvol te leven. En toch zijn christenen mensen met hoop in hun leven. Mensen met een toekomst. Mensen met vertrouwen. Mensen met een positieve instelling. Mensen die zich inzetten voor een ander.

Maakt het verschil? Gedoopt worden?

Jij bent veranderd, Nordin. Je bent ook jezelf gebleven. En tegelijk is er iets veranderd in het afgelopen jaar. Je zegt het zelf. Komt het door de liefde? Door wat je meegemaakt hebt in het afgelopen jaar? Door wat je te weten bent gekomen over Jezus? Doordat je ouder wordt en anders in het leven staat?

Je geeft het zelf aan (mag ik daar iets uit doorgeven?): ik weet nu dingen die ik eerder nog niet wist. En waar ik heel blij mee ben. Dat Jezus is gestorven voor onze zonden. Dat ik een kind van God ben. En dat ik na het sterven mag leven in de hemel. Je geeft aan: ik ben altijd wel een sociale jongen geweest. Maar ook wel wat ongeduldig en met een kort lontje. Dat is veranderd. Ik kan meer hebben. En ik ben meer gemotiveerd om naar anderen om te kijken, ook als die niets voor mij kunnen terugdoen.

Nee, het gaat niet om jou. Hoe goed jij wel niet bent. Dat is niet waar. Het gaat om het werk van God in jou. Om wat het geloof in Jezus met je doet. Dat jij bij Hem hoort en met Hem verder wilt leven, dat heb je uitgesproken. Jij kent die levende hoop, Jezus Christus. En daarom wordt ook jij gedoopt.

Dat jij blij bent met deze dag, spreekt voor zich. Wij zijn dat allemaal. Laat die blijdschap zich richten op God. Zoals ook Petrus dat deed, elke keer als hij iets zegt over Jezus, over zijn levende hoop: Geprezen zij God!

Amen